

FRANCH DISPATCH 2021.

Autor prikaza: Marko Paradžik

Režirao: Wes Anderson, Scenarij: Wes Anderson u suradnji s Romanom Copolom, Hugom Guinnessom i glumcem Jasonom Schwartzmanom, produkcija: American Empirical Pictures, Indian Paintbrush, Studio Babelsberg; kamera: Arricam LT, Cooke Anamorphic/i, S4 and Zeiss Master Anamorphic Lenses (omjera 1.37:1); zvuk: Dloby Digital; digitalno distribuiran (1h 47min). Film je gledan u Cinestaru (2K projekcija, DCI-P3 gamut) u 11. mjesecu 2021. godine.

Jednom sam prilikom vodio raspravu s akademskim slikarom o tome pripada li film u klasičnoj podjeli umjetnosti pod likovnu umjetnost i došli smo do zaključka da pripada likovnoj umjetnosti jer je osnovna jedinica filma slika. Koncept filma kao likovne umjetnosti dio je autorskog potpisa svih filmova redatelja Wesa Andersona jer uz zlatni rez u kadru koristi žarke boje pastele (crvena, plava, zelena, žuta) kroz predmete u scenografiji i kostimografiji što svaku njegovu scenu čini prekrasnim umjetničkim djelom. Stoga ponekad koristi duge i infantilne kadrove kako bi se gledatelj što duže zadržao na njima, koristeći niz pomno osmišljenih detalja tako da možete više puta gledati film da biste uspjeli sve primijetiti. Autorski kadrovi što se protežu kroz niz njegovih filmova jesu kadar iznad glava, tzv slow motion iliti spora kretnja kadra na kraju filmova, karte ili pojedinačni predmeti u kadru, brzo skretanje kadra, postavljanje glumca u sredinu kadra umjesto u regularne $\frac{3}{4}$ kadra... Gledatelj ima dojam da je svaki kadar jedna statična umjetnička fotografija. Wes Anderson zadržava kroz niz svojih filmova specifičan djetinjasti humor u pozitivnom smislu riječi, dijete - naivni dijalozi i situacije s

neobičnim pričama u čijem stvaranju scenarija kao svaki dobar redatelj sudjeluje: 1. Bottel Rocket (dva prijatelja pokušavaju postati uspješni pljačkaši), 2. Rushmore (dječak se zaljubi u svoju učiteljicu), 3. The Royal Tenenbaums (zapleteni odnosi unutar ekscentrične obitelji), 4. The Life Aquatic with Steve Zissou (luckasta ekipa snimatelja dokumentaraca u svijetu pod morem i potencijalni sin glavne uloge) 5. Darjeling Limited (tri razdvojena brata traže majku u Indiji) s Hotel Chavalierom kao kratkim filmom prequelom (prikaz ljubavne avanture jednog od tri brata, kasnije spomenuta u dugometražnom filmu), 6. Moonrise Kingdom (bijeg zaljubljenih djece u divljini), 7. Hotel Budapest (životne priče radnika hotela i gostiju).

Ovaj se film bavi jednim časopisom čija je svrha izvještavati o događajima iz Francuske. Film ima tri priče: Prolog Biciklistički reporter (putopisno opisivanje Pariza od reportera na biciklu kojeg igra Owen Wilson) 1. Betonsko remek-djelo (stvaranje remek-djela od slikara u zatvoru kojeg igra Benicio Del Toro i njegov odnos prema muzi, zatvorskoj čuvarici koju igra Léa Seydoux te problematično sponzorstvo za rad od trgovca umjetninama kojeg igra Adrian Brody ispričana iz perspektive akademskog predavanja predavačice koju igra Tilda Swinton) 2. Politička poezija (mladi revolucionari čijeg vođu igra Timothée Chalamet kojeg prati američka novinarka koju igra Frances McDormand) 3. Kriminalistička večera (fikcija objavljena o otmici djeteta policijskog načelnika kojeg igra jedini Francuz Mathieu Amalric prepričana u talk showu od pisca kojeg igra Jeffrey Wright) uz (epilog osmrtnice glavnog urednika, utjelovljen od njegova omiljenog glumca a Murrayja s kojim ima čestu suradnju, kao svojevrsni epitaf filmu jer njegova oporuka je prekinuti nakladu, osim toga osmrtnice idu na kraju novina. Kompleksnost narativa je poput babuške, priča u priči i ujedno kao omnibus s istim redateljem. Odljavna špica sadrži niz ilustracija naslovnica časopisa.

Mislio sam neko vrijeme da je svaki film Andersona isti po navedenim obilježjima i tako je bilo do ovog filma budući da ovaj film ima svojevrsnu nadogradnju – igra s crno- bijelom tehnikom slike i crtanom animacijom u pričanju priče. Crno- bijela tehnika snimanja pojavila se kao isključiva u njegovu kratkom filmu *Bottel Rocket* nakon kojeg je nastao njegov prvijenac u boji gdje se prvi put pokazao njegov autorski potpis u vidu spomenutih boja. Isto tako animaciju je isključivo primijenio u lutkarskoj animaciji *Fantastični gospodin Lisac* i *Pseći otok* te kratko u *The Life Aquatic with Steve Zissou*. Ogroman ansambl glumaca veći je od onog u filmu *Magnolija* njegova prezimenjaka Paula Andersona i *Nashvila* Roberta Altmana tako da su neka jaka glumačka imena dobila vrlo malo prostora što nam samo govori koliko poznati glumci žele raditi s njim da pristaju i na tako kratke uloge kao primjerice iznimno kratka uloga Wiliama Dafoea s kojim je prije surađivao u *The Life Aquatic with Steve Zissou*. Nešto slično napravio je svojoj filmskoj muzi Billu Murrayju kod *Darjeling Limited* gdje u cijelom filmu ima samo kratku ulogu u sceni trčanja za vlakom gdje mu vlak na kraju pobjegne i kratko se kasnije pojavi u vagonu vlaka. Žanrovski bi se ovaj film moglo odrediti kao komedija, no ta komedija svakako sadrži podžanrove (kriminalistička, romantika, melodrama, politička). Filmovi Wesa Andersona imaju sličnu filozofiju kao Pixarovi animirani filmovi – funkcionirati na dvije razine tako da bude zanimljivo i djeci i odraslima. Ovo je zapravo prikaz Europe iz perspektive Amerikanca za što su Pariz i Francuska jedna velika alegorija. U političkoj poeziji redatelj očito izruguje revoluciju šezdesetasmaša koja je bila velika inspiracija redatelju Bernardu Bertolucciju: djeci revolucionaru manifest piše američka novinarka, revolucija se skoro raspadne zbog svađe dječaka i djevojčice, revolucionarni zahtjevi besmisleni su i u jednoj sceni spomenutog babuška narativa vojnik kaže da želi biti prosvjednik protiv života i zatim počini samoubojstvo. Izruguje

generalno i postmodernizam kako stil pisanja jer glavni urednik neprekidno ponavlja:”Ako te netko pita reci da si to namjerno tako napisao”, no i s komercijalizacijom kada glavni urednik često kaže:” Nemoj kratiti tekst, izbaci oglase!”

Izvor: <https://www.imdb.com/title/tt8847712/> Pristupljeno
25.12.2021. godine